Детска градина № 152 „Люляче”
гр. София р-н Люлин, ул. Ванче Михайлов №3
тел: 824-88-62; e-mail: dg152@abv.bg

УТВЪРЖДАВАМ:
Д. Лозанова
Съгл. Зап.№ 01-03/17.09.2026 г.

ПЛАН ЗА ГРАЖДАНСКО, ЗДРАВНО, ЕКОЛОГИЧНО И ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ НА ДГ № 152 „ЛЮЛЯЧЕ“

Въведение

Изготвянето на Програма по гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование е подчинено на основните цели на предучилищното и училищното образование на образователната политика в Република България. Този процес е нормативно обоснован от Закона за предучилищното и училищното образование (чл. 5, ал. 1, т. 7-12), а приемането ѝ е в правомощията на педагогическия съвет.

Програмата се разработва от постоянно действащ екип, определен със заповед на директора на детската градина за срок от 2 години. Конкретните дейности се планират по месеци в календара на годишния план и в тематичните разпределения на образователното съдържание по групи. Актуализация се прави при нужда в началото на всяка учебна година или при промяна на нормативната уредба.

Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование в детската градина се осъществяват във всички възрастови групи от учителите на групите или други педагогическите специалисти:

- интегрирано в обучение по образователните направления;
- интегрирано в допълнителни форми на педагогическо взаимодействие;
- като самостоятелно образователно направление, когато иновативна или авторска програмна система предвижда това;
- в работата по различни национални и международни програми и проекти.

Резултатите, към които са ориентирани гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование, са определени като Рамкови изисквания за резултатите от обучението по гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование. Рамкови изисквания за резултатите от обучението по гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование, насочени като надграждане и разширяване на изискванията за резултатите от обучението, определени в Наредба № 5 от 2016 г. за предучилищното

образование, трябва да бъдат ориентир при разработването на тематичните разпределения по образователни направления за всяка от възрастовите групи.

Начините и формите на осъществяване на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование за различните възрастови групи се определят в Програмната система на детската градина, която се разработва по реда и при условията на ДОС за предучилищното образование.

Нормативни документи за разработване на програмата:

1. Закон за предучилищното и училищното образование.
2. Наредба № 13 от 21.09.2016 г. за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование.
3. Наредба за приобщаващото образование

Вътрешноинституционални документи:

1. Стратегия за развитие на детската градина.
2. Програмна система.
3. Програми, приети от ПС и утвърдени от директора на детската градина.
4. Проекти, по които работи детската градина и др.

Основни понятия:

Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование формират в единство у децата както социални, граждански и интеркултурни компетентности, така и компетентности, свързани със здравето и поддържането на устойчива околна среда.

Гражданското образование е насочено към формиране на гражданско съзнание и граждански добродетели и е свързано със знания за устройството на демократичното общество, за правата и задълженията на гражданина и с умения и готовност за отговорно гражданско поведение.

Здравното образование е насочено към развитие на умения за създаване или поддържане на здравословен стил и условия на живот и за доброволното адаптиране към поведение, благоприятстващо здравето.

Екологичното образование е насочено към формиране на екологична култура, екологично съзнание и екологично поведение в тяхната взаимна връзка с оглед познаване на екологичните закони, защита, подобряване, управление и разумно използване на природните ресурси, както и опазване на природната среда и на екологичното равновесие.

Интеркултурното образование е насочено към усвояване на знания за различни измерения на културните идентичности и за основни характеристики на интеркултурните отношения, формиращо позитивно отношение към разнообразието във всички области на човешкия живот, както и умения и нагласи за конструктивни взаимодействия в мултикултурна среда.

Водещи принципи при реализацията на програмата:

1. Демократичност при организация на дейностите.
2. Толерантност към различията.
3. Зачитане на правата и спазване на задълженията.
4. Здравословен начин на живот.
5. Опазване на природата.

Основни цели:

1. Запознаване децата с организация на гражданското общество.
2. Формиране на отношение към общочовешките ценности.
3. Гарантиране участие на децата с различни социални роли в дейности на общности.
4. Изграждане на автономна и активна личност.

Оперативни цели:

1. Придобиване на основни познания за глобалния свят и неговите общи ценности.
2. Възприемане на своята идентичност, приемане и зачитане различията между хората и културите.
3. Взаимодействие с членовете на семейството си, общността и другите хора по конструктивен и уважителен начин.
4. Формиране на умения за активност, поставяне на цели, обосновано и критично изразяване на мнение.
5. Осъзнаване връзките между отделните сфери на обществения живот и причините за социалните неравенства, екологичните и глобалните предизвикателства.
6. Поемане на отговорност за поведението си, за постъпките си, за своя живот и този на другите хора.
7. Запознаване с основни правила за здравословен начин на живот и екологосъобразно поведение.

Анализ на политиката на детската градина за осъществяване на гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование

- наличие на опит за реализиране на програми или работа по проекти, свързани с темата;
- наличие на учители с проявен интерес по проблеми, отнасящи се до гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование на деца;
- утвърден символи и ритуали в детската градина – знаме и химн на детската градина.
- разработван Празничен календар;
- утвърдена Система за награждаване;
- степен на изграденост на възпитателна среда – кът на символи, на награди, пилони за знамена, униформи за деца и учители и др.;

Предвиждат се възможности за осъществяване на основните и стратегическите цели:

- опит в провеждане на благотворителни акции;
- организиране на кампании, подкрепящи здравето, толерантността, правата на човека, опазването на околната среда.)
- разработване на проекти;
- нови форми за работа с родителите, обществени организации и културни институции;

Дейности за организация на взаимодействието

Дейност	Форми и време за изпълнение	Участници/Отговорник	Забележка
Организиране на образователния процес в детската градина чрез поставяне на детето в активна позиция.	педагогически ситуации по образователни направления	директор учители на групите	съгласно Програмната система на детската градина
Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие.	Празници; посещения на музеи и др. обекти; групи по интереси, школи, арт-работилници и др.	педагогическ и специалисти	съгласно плановете на различните групи
Разработване и участие в национални програми.	обявените срокове	работни групи	съгласно поканите за участие
Актуализиране/или разработване на Система от символи и ритуали в детската градина.	по всяко време на учебната година при спазване на процедурата	директор	Процедура за приемане от Педагогически съвет и утвърждаване със заповед на директора
Провеждане на: • откриване и закриване на учебна година; • посрещане на децата от първа група; • връчване на Удостоверения за завършена подготвителна група;	по календар	директор и учители на групите, ръководители те на групите по интереси, учител по музика	тези тържества се провеждат при условие, че са приети чрез Системата за символи и ритуали в ДГ
Връчване на Грамоти за учители и родители, допринесли за развитие на общността и деца, участници в състезания и	при провеждане на събитието или в края на учебната година	директор	критериите трябва да са добре обмислени и предварително обявени

конкурси.			
Оформяне на кът с символите – знаме, лого, химн на детската градина.		работна група	положителна практика е в този кът да има повече информация за символите, например автор на химна, да е паспартирана заповедта за утвърждаване и т.н.
Самостоятелно провеждане или участие в национални и местни празници – тържества за национални герои, будители, известни личности.	по календар	директор	необходимо е да се прецизира участието в зависимост от възрастта на децата
Инициативи, свързани с международни дати: • 22 март – Световен ден на Земята; • 2 април – Международен ден на детската книга; • 1 юни – ден на детето	по календар	учители на групите	инициативите и свързаните с тях дейности трябва да са съобразени с възрастта на децата
Честване на Коледа, Великден и други празници от народния календар.	по календар	директор	тържествата могат да се използват за запознаване с народните традиции, като се търси активното участие на детето
Организиране работилници за родители.	предхождат празниците	учители на групите	тази форма за организация на взаимодействието с родителите може да се използва, както за изработване на реквизити за празниците, така и за формиране на общност
Провеждане на благотворителни акции и концерти – събиране на дрехи, играчки, храни, използвани батерии, капачки и др.	по инициатива	директор учители	децата и родителите трябва да знаят и приемат каузата
Педагогически ситуации от тематична област „Безопасност на движението по	по график	учителите на групите	Съгласно методическите указания към програмите, утвърдени

пътищата“.			със Заповед № РД 09-2684/ 20.09.2018 г. на Министъра на образованието
Дейности от Плановете за противопожарна защита, бедствия, аварии и катастрофи, в т.ч. провеждане на обучението за защита при бедствия и оказване на първа долекарска помощ с децата от детските градини от тематична област „Действия при бедствия, аварии, катастрофи и пожари“.	по график	директор	Освен проиграване на Плановете за безопасно извеждане, на децата трябва да се подсигурят наблюдения в Пожарна служба, познавателни книжки, дидактични материали и др.
Превенция на насилието, справяне с гнева и агресията и мирно решаване на конфликти.	разисквания по ежедневни проблемни ситуации	учители на групите	Необходимо е системно да се работи за формиране на екип, спазване на права и задължения, отговорност за негативни постъпки.
Възпитаване в трайни навици за отдаване на почит и израз на националното самосъзнание чрез: • изслушване на националния химн в тържествени за държавата и детската градина моменти; • поставяне на националния флаг на фасадата на детската градина.	при тържествени моменти	директор	
Поддържане на интернет страница с актуални новини за дейности, свързани с Програмата за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование.	постоянно	директор	

Програмата е приета с Решение № 3, взето с Протокол № 1 от заседание на Педагогическия съвет, проведено на 16.09.2026 г. и е утвърдена със Заповед № 01-03/17.09.2026 г. на директора.